



Fylkesmannen i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmarkku fylkkamánni
Tromssan ja Finmarkun maaherra

Vår dato:

15.04.2020

Vår ref:

2020/2590

Deres dato:

01.04.2020

Deres ref:

2019/126-115

Nordreisa hundekjørerlag
v/ Geir Wang
Myrslettveien 46
9157 Storslett

Saksbehandler, innvalgstelefon

Gøril Einarsen, 77642113

Nordreisa kommune

Klage på Nordreisa kommune sitt vedtak i sak 24/19 tas ikke til følge. Det gjelder klage på avslag om bruk av snøskuter for å opparbeide løyper for allmenheten og hundetrening.

Fylkesmannen viser til oversendelse av Nordreisa kommunes klagesak 23/20. Geir Wang har klaget på vedtak om avslag i sak 24/19.

Fylkesmannen fatter følgende vedtak:

Klagen fra Nordreisa hundekjørerlag v/ Geir Wang tas ikke til følge. Med hjemmel i forvaltningsloven § 34 stadfester vi Nordreisa kommune sitt vedtak i sak 24/19.

Vedtaket er endelig, og kan ikke påklages.

Bakgrunn for saken

I november 2019 søkte Nordreisa hundekjørerlag om dispensasjon etter nasjonal forskrift § 6, for bruk av snøskuter til å opparbeide løype for allmenheten, mest bruk i forhold til hundekjøring. I søknaden står det «*Det er de samme løypene som vi har fått kjørt opp til allmenhetens nytte i alle år. Den ene er til Caravatn og den andre er i Kildealen. Vi unngår å kjøre der det trekkes skispor. Vi kjører løype ved større snøfall.*»

I desember 2019 behandlet Nordreisa dispensasjonsutvalg søknaden. Søknaden ble vurdert etter nasjonal forskrift (nf) § 6 i sak 24/19. Kommunen vurderte at Nordreisa hundekjørerlag ikke tilfredstilte vilkår for å få innvilget dispensasjon etter nf 6 og avsto søknaden.

I desember klaget Geir Wang på avslaget. I klagen skriver han «*Nordreisa Hundekjørerlag klager på avslaget for å kjøre opp løyper for allmenheten, der det også blir kjørt med hundespenn og ski med hund. I alle år har Hundekjørerlaget hatt denne dispensasjonen. En har vært klar over det som står i miljøkommune.no angående preparering av **turistløyper ikke er lov**. Dette er ikke turistløyper, men et idrettslag, Nordreisa Hundekjørerlag som trener til konkurranser som Finnmarksløpet og Femundløpet.*

E-postadresse:
fmtfpost@fylkesmannen.no
Sikker melding:
www.fylkesmannen.no/melding

Postadresse:
9815 Vadsø

Besøksadresse:
Strandvegen 13, Tromsø
Damsveien 1, Vadsø

Telefon: 78 95 03 00
www.fylkesmannen.no/tf

Org.nr. 967 311 014



Det er vanlig praksis ellers i landet å gi dispensasjoner til slike formål etter § 6. Vi har i alle år, noe Funderud kan bekrefte, bedt kommunen om å komme inn i sti-løypeplan med våre løyper for å unngå konflikter med skifolk og andre turgåere. Seinest i sommer har vi fått på plass skriftlige tillatelser angående løypene (gjelder ikke scooterdisp) på mange private grunneigere fra Moskodalen til Sappen. Kommunen har ikke innlemmet noen løyper for oss i planen. Vi ber om at saken vurderes i lys av at vi er et idrettslag og at det ikke gjelder turistløyper, samt at de omsøkte løypene ikke kommer i konflikt med andre skiløyper, med unntak av ca 500 m. i startområdet i Kildalen. Vi gjør oppmerksom på at hundekjørelaget ikke bare gjelder slede, men også hund med ski eller pulk, men det er ikke formålstjenelig å sette skispor. Alternativet er å benytte § 3 for melding om løype på de samme områdene.»

Ved en feil ble klagen sendt direkte til Fylkesmannen, uten at Nordreisa hadde vurdert klagen. Nordreisa dispensasjonsutvalg behandlet klagen den 31. mars. Nordreisa kommune mener klagen ikke bringer frem momenter som ikke ble vurdert i første behandlingsrunde. Klagen ble ikke tatt til følge, og saken ble sendt til Fylkesmannen for endelig avgjørelse.

Fylkesmannen som klageinstans

Avgjørelsen er et enkeltvedtak som kan påklages, jf. § 28 i forvaltningsloven. Klager er part, har rettslig klageinteresse, og klagen ble fremmet innenfor fristen.

Fylkesmannen skal vurdere klagers synspunkter, og kan også ta opp forhold som ikke er berørt av klager. Etter forvaltningsloven § 34, 2. ledd kan vi prøve alle sider av saken, og ta hensyn til nye omstendigheter. Vi kan, etter forvaltningsloven § 34 4. ledd, treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det, og sende saken tilbake til kommunen til helt, eller delvis ny behandling.

Stortinget har vedtatt en endring i forvaltningsloven § 34 2. ledd, slik at statlige klageinstanser skal legge større vekt på hensynet til det kommunale selvstyre ved prøving av det frie skjønnet i kommunene. Departementet understreker at målet med endringen er å gi det kommunale selvstyre større gjennomslag, og samtidig ta vare på rettssikkerheten til partene på en best mulig måte. Det er bare når lov eller forskrift gir kommunen et handlingsrom i form av valg mellom flere lovlige handlingsalternativ, at endringen betyr noe for overprøvingen i den statlige klageinstansen.

Lovgrunnlaget

Kjøringen i denne saken regnes som motorferdsel i utmark, og er dermed ikke tillatt med mindre noe annet er bestemt i eller i medhold av motorferdselloven, jf. motorferdselloven § 3. Lov og forskrift åpner for flere nytteformål der motorferdsel er tillatt, hvor man kan kjøre uten å måtte søke om tillatelse. Anerkjente nytteformål er listet opp i § 4 i motorferdselloven, i nasjonal forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag (heretter kalt nf) § 2 (barmark), og nasjonal forskrift § 3 (vinterføre). En av disse er opparbeiding av skiløyper, jf. nf § 3e.

Opparbeiding av skiløyper for allmennheten, nf § 3 e

Kommuner, hjelpekorps, idrettslag, turlag eller turistbedrifter kan, med direkte hjemmel i regelverket (nf § 3e), bruke motorkjøretøy på vinterføre, for å opparbeide og preparere skiløyper og skibakker for allmennheten og for konkurranser. Det betyr at Nordreisa hundekjørelag i utgangspunktet kan bruke snøskuter for å opparbeide/preparere skiløyper for allmennheten uten å søke om dispensasjon. Opparbeiding og preparering av løyper med motorkjøretøy, som i hovedsak skal benyttes for hundespann, faller imidlertid ikke inn under nasjonal forskrift § 3e. Slik motorferdsel kan dermed ikke tillates direkte i medhold av loven/forskriften.



Fylkesmannen har også undersøkt hvorvidt kommunen har anledning til å innvilge dispensasjon etter nf § 6, særlig behov for dette formålet.

Transport hjemlet etter nf § 6, særlig behov

For at kommunen skal kunne fatte vedtak om transport etter nasjonal forskrift § 6, stiller lowerket fire krav som alle må være vurdert og oppfylt, for at kommunen skal ha anledning til å gi dispensasjon. Hvis kun et av disse ikke er oppfylt, kan ikke kommunen benytte skjønnsrommet og vurdere søknaden.

- Det må dreie seg om et **unntakstilfelle**
- Det skal være et **særlig behov for transport** (Kommunen må vurdere om kjøring er nødvendig, har et akseptert nytteformål, eller bærer preg av unødvendig kjøring)
- Behovet må ikke knyttes til **turkjøring** (Det siktes til ren turkjøring, for turens skyld)
- Behovet må **ikke kunne dekkes på annen måte enn ved den omsøkte motorferdselen** (Hvis transporten f.eks. kan utføres på vinterføre/ til fots/ til vanns/ helikopter, kan ikke kommunen benytte skjønnsrommet og innvilge dispensasjon til barmarkskjøring)

Rundskriv T-1/96 sier dette om preparering av hundespannløyper: «Når det gjelder snøscooterpreparering av hundespannløyper, har Miljøverndepartementet lagt til grunn at snøscooterpreparering av turistløyper bare for hundespann/hundesleder ikke vil være tillatt. Det innebærer imidlertid ikke at all oppkjøring av hundespannspor vil være ulovlig. Kommunen kan gi tillatelse til preparering av hundespannløyper etter nasjonal forskrift § 6 i visse tilfeller, etter et konkret skjønn innenfor de rammer § 6 setter. Det vil f.eks. kunne være innenfor lovens rammer å gi tillatelse til oppkjøring av hundespannløyper som skal brukes i samband med handikapkjøring. Departementet antar også at det vil kunne gis tillatelse til preparering av slike løyper i samband med hundespannkjøring i idrettslig sammenheng, f.eks. enkeltarrangementer av sportslig karakter».

Fylkesmannens vurdering

Nordreisa kommune skal behandle søknaden etter gjeldende lovverk, og gjøre en selvstendig vurdering om hvorvidt vilkårene for å kunne innvilge dispensasjon er oppfylt. Dette har Nordreisa kommune gjort.

Preparering av løyper for hundespann etter nf § 3e

Det framkommer av forskriften § 3 bokstav e) at motorkjøretøy på vinterføre kan benyttes til: "opparbeiding og preparering av skiløyper og skibakker for allmennheten og for konkurranse, når det foretas av kommuner hjelpekorps, idrettslag, turlag eller turistbedrifter." Ordlyden åpner for "idrettslag", og er slik sett ikke avgrenset til at det her må være idrettslag i form av skiklubber og liknende. Det er likevel en forutsetning at det er skiløyper for allmennheten som bestemmelsen åpner for. Fylkesmannen synes det er positivt at hundekjørerlaget ønsker å lage løyper for allmennheten. Det er imidlertid ikke adgang til å bruke denne direktehjemmelen for å lage løyper som i all hovedsak skal brukes i forhold til hundekjøring.

Miljødirektoratet har uttalt at idrettslag i form av hundekjøringslag kan kjøre opp skiløyper for allmennheten uten å søke tillatelse, for så bruke de samme løypene til hundekjøring. Miljødirektoratet har imidlertid presisert i e-post fra februar i år, at § 3 ikke åpner ikke for preparering av rene hundespannløyper. Dersom det ikke er snakk om skispor, men kun en



løypetrase for hundekjøring, vil dette ikke være å anse som oppkjøring av skiløyper etter § 3 e.

Løypene i denne saken gjelder ikke skispor, og blir mest brukt til hundetrening. Etter Fylkesmannens vurdering kan ikke Nordreisa hundekjørerlag benytte direktehjemmel nf § 3e.

Opparbeiding av løyper for hundetrening etter nf § 6

Miljødirektoratet har presisert at forskriften § 6 er en sikkerhetsventil, som skal fange opp spesielle tilfeller, og at det følgelig må stilles strenge krav til at søkeren kan påvise et særlig behov og hva som regnes som nødvendig kjøring.

Når det gjelder preparering av løyper som i hovedsak skal benyttes til hundekjøring er dette diskutert i rundskriv T - 1/96. Hundesledekjøringen i denne saken er ikke knyttet til handikapkjøring eller enkeltarrangement av sportslig karakter. Det gjelder trening av hund for hundekjøring. Kjøringen i denne saken regnes derfor ikke som et særlig behov.

Konklusjon

Fylkesmannen har vurdert at løypene i denne saken, i all hovedsak er tiltenkt hundekjøring i regi av hundekjørerlaget, og at formålet ikke er skiløyper for allmenheten. Nordreisa hundekjørerlag har dermed ikke anledning til å benytte direkte hjemmel, i nf § 3e.

Fylkesmannen har vurdert at vilkår for å vurdere søknaden etter nf § 6 ikke er tilstede. Det betyr at Nordreisa kommune ikke har hjemmel til å benytte skjønnsrommet til å innvilge dispensasjon til bruk av snøskuter for å opparbeide løyper i hovedsak for hundekjøring etter nf § 6.

Fylkesmannen har vurdert at kommunens vedtak er innenfor forvaltningsloven og motorferdsellovens rammer, og kommunalt skjønnsrom. Fylkesmannen tar ikke klagen fra Nordreisa hundekjørerlag til følge. Vedtaket i sak 24/19 stadfestes.

Med hilsen

Bente Christiansen
Miljødirektør

Gøril Einarsen
seniorrådgiver miljø

Kopi: Fjelltjenesten, Statskog
Troms politidistrikt
SNO, Miljødirektoratet

Dokumentet er elektronisk godkjent